

Setan huomiot sukupuolenkorjaushoitojen keskittämiseen liittyen

Asia: Kuulemispyyntö valtioneuvoston asetusten erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä annetun asetuksen, seulonnoista annetun asetuksen ja sterilöimisasetuksen muuttamisesta

Seta kiittää mahdollisuudesta toimittaa kirjallisesti huomioita valtioneuvoston asetuksesta erikoissairaanhoidon työnjakoa koskevasta asetuksesta. Seta on jo valmistelun aiemmassa vaiheessa lausunut sosiaali- ja terveysministeriölle aiheesta ja nostanut esiin keskeisiä ongelmia liittyen nykyiseen sukupuolenkorjaukseen liittyvään hoitojärjestelmään, <https://seta.fi/2022/12/14/setan-lausunto-transasetuksesta/>

Tältä osin esiin nostamamme huolet ovat edelleen ajankohtaisia, eikä nykyistä kuulemista varten toimitetut materiaalit osoita, että niihin olisi tässä kohtaa tartuttu.

- Seta pitää tärkeänä, että sukupuolidysforian hoitoa on mahdollista saada julkisessa terveydenhuollossa, tämä tulee transasetuksenkin kumoutuessa varmistaa. Hoidon saamisen esteitä tulee poistaa.
- Seta katsoo, että aikomus keskittää sukupuolenkorjaushoitojen edellytyksiä arvioiva tutkimus, hoitojen aloitus ja hoitoihin ohjaus Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan ja Tampereen yliopistolliseen sairaalaan ei kuitenkaan saa estää sitä, että pätevät lääkärit yksityisellä puolella voivat hoitaa sukupuolidysforiaa. Tämä tarkoittaa, että henkilö, joka kokee sukupuolidysforiaa, voisi aloittaa hormonihoidon myös yksityisellä puolella. Tämä olisi hyvä kirjata vähintäänkin esityksen perusteluihin, jotta asiasta ei jää epäselvyyttä.
- Koska nykyinen esitys ei tuo apua sukupuolenkorjaushoitoihin liittyviin resurssi- ja saavutettavuusongelmiin tai muihin hoidon ongelmiin, on välttämätöntä, että sosiaali- ja terveysministeriö aloittaa kiireellisesti toimenpiteet sukupuolidysforian ja sukupuolenkorjaushoidon ongelmiin puuttumiseksi ja hoidon saamisen esteiden purkamiseksi. Hoitojärjestelmän ja hoidon kehittämisen lähtökohtana tulee olla trans-, ei-binääristen ja muiden sukupuolidysforiaa kokevien ihmisten oikeus terveyteen. Kehittäminen tulee huomioida ICD-11:n periaatteet transidentiteettien depatologisoinnista ja kansainväliset hyvän hoidon suositukset.

Lisätiedot:

Kerttu Tarjamo
pääsihteeri
0503098108
paasihteeri(at)seta.f